

Novinky v manažmente porúch hemostázy – prepojenie kliniky a laboratória

Vážení čitatelia,

je pre mňa ctou a zároveň milou povinnosťou uviesť ďalšie číslo úspešného a potrebného periodika VASKULÁRNA MEDICÍNA. Už 500 rokov pred našim letopočtom Herakleitos z Efezu uvažoval o existencii potenciálneho cievného systému. Netušil, že obehová sústava sa stane centrom pozornosti vaskulárnej medicíny – odboru integrujúceho poznatky z angiológie, cievnej chirurgie, kardiovaskulárnej a intervenčnej rádiológie, hematológie a hemostazeológie, a z ďalších lekárskeho vied. Význam vaskulárnej medicíny každoročne potvrdzuje i Slovenský angiologický kongres s medzinárodnou účasťou, ktorého XXII. ročník v dňoch 28. – 31. mája 2014 usporiadala Slovenská angiologická spoločnosť Slovenskej lekárskej spoločnosti (S. A. S. SLS) v Tatranskej Lomnici.

Pri pohľade na hemostázu a trombózu ako na multidisciplinárny problém, by som rád upozornil na významné aktuality v manažmente porúch vedúcich ku krvácaniu, alebo naopak k vzniku trombotických komplikácií.

Von Willebrandova choroba (vWCH) je najčastejšie vrodené krvácavé ochorenie, a preto si jej diagnostika vyžaduje zvýšenú pozornosť. V súčasnosti existuje celý rad špecifických testov, ktoré sa používajú na stanovenie vWCH. Pri indikácii účinného terapeutického postupu je mimoriadne dôležitá spolupráca medzi laborantom a lekárom. Táto potreba vzrastá najmä u pacientov so zriedkavejším typom 2 vWCH. Vďaka elektroforetickej zostave Multiphor II Electrophoresis system je Klinika hematológie a transfuziológie Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského a Univerzitnej nemocnice Martin (KHaT JLF UK a UNM) jediným pracoviskom v Slovenskej republike, ktoré disponuje vyšetrením analýzy multimérov von Willebrandovho faktora (vWF). Túto metódu úspešne zavádzame do štandardných diagnostických postupov vWCH s cieľom adekvátne diferencovať jej typ, indikovať a následne monitorovať účinnosť liečebnej odpovede. Dôkazom je aj prezentácia výsledkov týkajúcich sa analýzy multimérov vWF v lieku Willfact na XXI. Slovensko-Českej konferencii o hemostáze a trombóze s medzinárodnou účasťou, ktorá sa v dňoch 22. – 24. mája 2014 konala v Martine. So svojimi skúsenosťami v oblasti diagnostiky a liečby vWCH sa prišiel podeliť aj popredný odborník v danej problematike prof. Jean Jacques Michiels z Holandska.

Vlastnosťami, ako je napr. rýchly nástup účinku, jednoduchá dávkovacia schéma bez dieteckých obmedzení či menšie množstvo liekových interakcií, prekonávajú nové perorálne antikoagulanty (NOACs) obmedzenia súčasnej štandardnej liečby. Po prvom schválení dabigatranu a následne rivaroxabanu sa ku generácii NOACs koncom kalendárneho roka 2013 na Slovensku pridala apixaban, priamy a vysoko selektívny inhibítor faktora Xa. Ako sa ukázalo vo viacerých klinických štúdiách, tento liek má veľmi dobrú úroveň účinnosti a bezpečnosti v prevencii trombotických komplikácií po náročných ortopedických zákrokoch a u pacientov s nevalulárnou fibriláciou predsiení. Rozsiahlu diskusiu nielen na spomenutých podujatiach, ale i vo všeobecnosti však stále vyvoláva otázka rutinného laboratórneho monitorovania účinnosti NOACs. Meranie ich antikoagulačnej aktivity je žiaduce najmä pred urgentnými chirurgickými zásahmi alebo v prípade život ohrozujúceho krvácania. Môže taktiež slúžiť na posúdenie interakcií NOACs s inými liekmi, či na včasnú diagnostiku predávkovania alebo poddávkovania perorálnymi antikoagulantami bez súčasnej existencie špecifického antidota.

Niektoré otázky týkajúce sa opísaných diagnostických a terapeutických postupov ostávajú v súčasnosti otvorené. Napriek tomu verím, že zaradenie uvedených novinek do klinickej a laboratórnej praxe sa čoskoro zásadnou mierou podpíše pod možnosť aplikácie terapie „šitej na mieru“ a zvýšenie kvality života našich pacientov.

prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc.

prezident výboru SSHT SLS

hlavný editor odborného časopisu VASKULÁRNA MEDICÍNA

kubisz@jfm.uniba.sk

Vaskulárna medicína

Ročník 6, 2014, číslo 1, vychádza 2-krát ročne

Dátum vydania: júl 2014

Vychádza v spolupráci s:

- Slovenská angiologická spoločnosť SLS
- Slovenská spoločnosť cievnej chirurgie SLS
- Slovenská spoločnosť pre hemostázu a trombózu SLS
- Slovenská spoločnosť kardiovaskulárnej a intervenčnej rádiológie SLS
- Česká angiologická spoločnosť ČLS JEP

Hlavní editori:

prof. MUDr. Viera Štvrtinová, PhD.
prof. MUDr. Vladimír Šeřfránek, PhD.
prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc.
MUDr. Ivan Vulev, PhD., MPH, FCIRSE

Editor:

MUDr. Karel Roztočil, CSC.

Redakčná rada:

MUDr. Ewald Ambrózy, PhD.
prof. MUDr. Marián Bernadič, CSC.
doc. MUDr. Jozef Bulas, CSC.
MUDr. Katarína Dostálová, PhD., MPH
MUDr. Andrej Džupina
doc. MUDr. Štefan Farský, CSC., FESC
prof. MUDr. Mária Frankovičová, PhD.
doc. MUDr. Ľudovít Gašpar, CSC.
MUDr. Monika Heizerová, PhD.
doc. MUDr. Mária Hulíková, PhD.
doc. MUDr. Debora Karetová, CSC.,
MUDr. Ján Kodaj
prof. MUDr. Peter Labaš, CSC.,
MUDr. Peter Lipták
MUDr. Juraj Maďarič, PhD., MPH
prof. MUDr. Július Mazuch, DrSc.
MUDr. Augustín Mistrík
MUDr. Peter Mondek, PhD., MSc.,
MUDr. Stanislav Okapec
prof. MUDr. Daniel Pella, CSC.
prof. MUDr. Peter Pontuch, CSC.
prof. MUDr. Igor Riečanský, CSC., FESC, FASA
MUDr. František Rusňák,
doc. MUDr. Ján Staško, PhD.
prof. MUDr. Iveta Šimková, CSC., FESC
MUDr. Ján Tomka, PhD
prof. MUDr. Peter Turčáni, PhD.
MUDr. Emil Tvrđík, PhD.

Vydavateľ:

SOLEN, s. r. o., IČO 35865211

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Sídlo vydavateľstva a adresa redakcie:

SOLEN, s. r. o., Ambrova 5, 831 01 Bratislava
redakcia@solen.sk, www.solen.sk

Redaktorka časopisu:

Mgr. A. Dúbravčíková, 0910 956 370, dubravcikova@solen.sk

Grafická úprava a sadzba:

Ján Kopčok, kopcok@solen.sk

Obchodné oddelenie:

Ing. M. Liedlová, mobil: 0911 349 599, liedlova@solen.sk

Predplatné na rok 2014 (časopis vyjde 2-krát):

Predplatné za 2 čísla na rok 2014 je 10 €. Pre členov odborných zastrešujúcich spoločností v SR je časopis BEZPLATNE. Časopis si môžete objednať na www.solen.sk, e-mailom: predplatne@solen.sk, telefonicky: 02/5465 0649.

Všetky publikované články prechádzajú dvojito recenziou.

Registrácia MK SR pod číslom EV 3770/09

ISSN 1338-0206 (tlačené vydanie)

ISSN 1339-4266 (online)

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica slovacca (BMS). Citácie sú spracované v CiBaMed.

Citačná skratka: Vask. med.

Akokoľvek časť obsahu Vaskulárna medicína nesmie byť kopírovaná alebo rozmnožovaná s cieľom ďalšieho rozširovania akýmkoľvek spôsobom a v akejkolvek forme (mechanickej, fotografickej, xerografickej či elektronickej) bez písomného súhlasu spoločnosti Solen, s.r.o., ako vlastníka autorských práv na území Slovenskej republiky. O zhotovenie a zasielanie kópií stránok či jednotlivých článkov publikovaných v časopisoch spoločnosti Solen možno žiadať výlučne redakciu alebo spoločnosť Solen.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.